

**ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ว่าด้วย
มาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณาจารย์
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ดำรงตำแหน่ง
ทางวิชาการ พ.ศ. 2565
ด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม**

**ถนอม อินทรกำเนิด
11 มีนาคม 2565**

ความสำคัญของผลงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

โดยทั่วไปกฎหมายการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้สถาบันมีหน้าที่บริการสังคมทางด้านวิชาการ แต่ในทางปฏิบัติหน้าที่นี้ยังขาดการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นระบบและมีแบบแผน ต่างจากหน้าที่ด้านการจัดการศึกษาที่มีระบบและมีแผนดำเนินงานทุกปี ทั้งนี้เป็นเพราะขาดการจัดสรรทรัพยากรที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสำคัญ

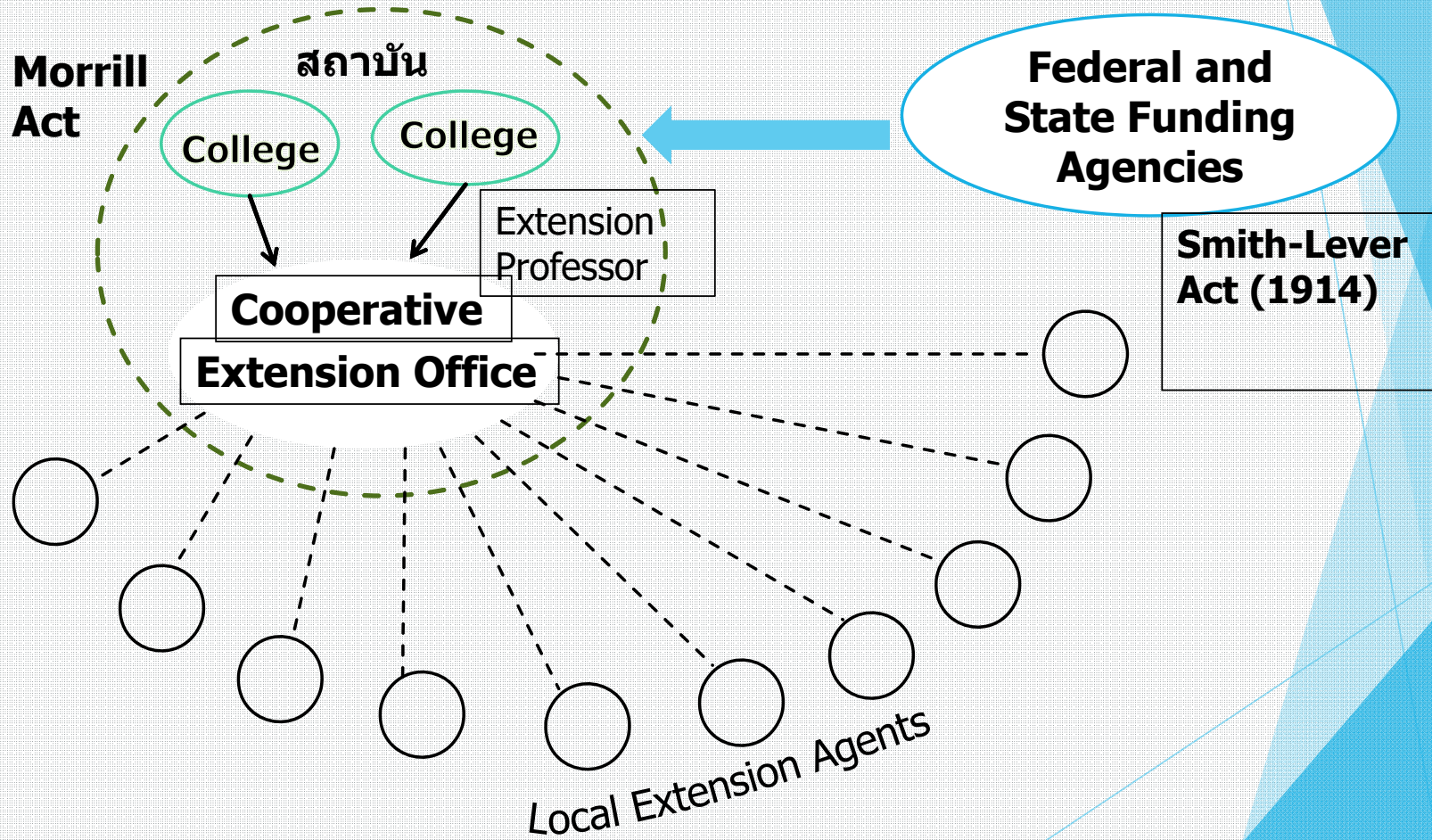

ในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา มีทั้งกฎหมายกำหนดให้
ดำเนินการในภารกิจรับใช้ท้องถิ่นและสังคม และมีกฎหมายกำหนดให้
จัดสรรทรัพยากร กฎหมาย 2 ฉบับ คือ

- **The Morrill Act 1862**
- **The Smith – Lever Act 1914**

โครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษารับใช้สังคม

เมื่อพิจารณาระบบอุดมศึกษาไทยในปัจจุบัน ความคิดเรื่อง
สถาบันอุดมศึกษาเพื่อรับใช้สังคมมีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจาก :

- พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้มีกฎกระทรวง
เพื่อการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยจัดกลุ่ม
สถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มพัฒนาชุมชน
ท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น ที่เน้นภารกิจการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เท่ากับเสริม
พลังให้สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มนี้ มีทิศทางชัดเจนว่า การบริหารสถาบัน
ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น

ประกอบกับมาตรา 45 ของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ กำหนดให้จัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อปรับโฉมสถาบันไปสู่ความเป็นเลิศภายในกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีกฎหมายว่าด้วยกองทุนอุดมศึกษา ซึ่งเท่ากับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย มีกฎหมายกำหนดให้สถาบันมีภาระหน้าที่อันชัดเจน และมีกฎหมายกำหนดให้จัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงาน

ดังนั้น สถาบันที่อยู่ในกลุ่มนี้ต้องจัดระบบภาระงานเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของการเป็นสถาบันเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยสร้างแผนงาน ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีสร้างและส่งเสริม ช่วยเหลือ และเื้ออำนวยการให้คณาจารย์ได้นำองค์ความรู้ทางวิชาการไปเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อร่วมพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในท้องถิ่นหรือชุมชน นั้น

ผลที่ได้คือ สถาบันเองมีผลงานทางวิชาการที่เข้มแข็งในการช่วย
แก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ส่วนอาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ
ในระดับสูงขึ้น เป็นการสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพของ
การเป็นอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา

ผลงานด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

นิยาม

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่นที่เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา อย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่นนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นและสังคมอย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความคิดทัศนคติและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน ทั้งนี้ ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรส่วนบุคคลและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

1. เข้าใจนิยาม

- ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น
- ใช้ศาสตร์ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา
- สามารถประเมินผลสำเร็จของงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
- เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน
 - * เกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือ
 - * ผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม หรือ
 - * การเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน
- ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรส่วนบุคคลและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

2. รู้จักรูปแบบ

2.1 จัดทำเป็นเอกสารที่มีคำอธิบายหรือคำชี้แจง โดยมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประเด็น

1. การมีส่วนร่วมและการยอมรับของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย
2. สภาพการณ์ของท้องถิ่นและสังคมก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
3. กระบวนการที่ทำให้ท้องถิ่นและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
4. ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
5. การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
6. การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความรู้หรือความเชี่ยวชาญจากสาขาของผู้ยื่นขอ
7. แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

***** เพิ่มเติมหลักฐานอื่น ๆ เช่น รูปภาพ วีดิทัศน์ ฯลฯ

2.2 กรณีงานในพื้นที่ที่มีการบูรณาการศาสตร์ สามารถขอผลงานวิชาการได้จากผลความสำเร็จของทุกสาขา

โดยผู้ขอต้องแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการใช้ศาสตร์นั้น ๆ เพื่อร่วมพัฒนาหรือแก้ปัญหาจนทำให้พื้นที่นั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน

- ผู้ขอต้องมีบทบาทในขั้นตอนการทำงานอย่างน้อย 3 ขั้นตอน

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเริ่มกิจกรรมรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

2. การออกแบบหรือพัฒนาชิ้นงานหรือแนวคิดหรือกิจกรรม

3. การประเมินผลลัพธ์และสรุปแนวทางในการนำไปขยายผลหรือปรับปรุง

- ให้ผู้ขอระบุบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติงานและความรับผิดชอบในผลงานนั้นของผู้ร่วมโครงการทุกคนและบทบาทหน้าที่หลักของผู้ขอ โดยให้ผู้ทำหน้าที่หลักในแต่ละโครงการลงนามรับรอง

3. การเผยแพร่

- จัดเวทีนำเสนอผลงานในพื้นที่ หรือ
- เปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่
- เผยแพร่สู่สาธารณะอย่างกว้างขวางในรูปแบบที่สอดคล้องกับผลงาน
 - * ในรูปแบบหนังสือ วิทยุทัศน์ หรือ หนังสือเสียง โดยอาจจัดพิมพ์หรือเผยแพร่แบบอิเล็กทรอนิกส์
 - * ในรูปของข่าวสารต่อสาธารณะผ่านสื่อมวลชน และสื่อในสังคมออนไลน์ หรือผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน
 - * ต้องมีการบันทึกเอกสารหรือลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิงหรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

4. ลักษณะคุณภาพ

B	A	A+
- แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในสาขา	ระดับ B และ +	ระดับ A และ +
- แสดงกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจน	- สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับท้องถิ่นหรือสังคมอื่นได้ หรือ	- ผลงานต้องส่งผลกระทบต่อสังคมหรือแวดวงวิชาการอย่างกว้างขวาง
- มีการระบุปัญหาหรือความต้องการที่มาจากส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย	- ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย หรือ	- เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือ
- มีการแสดงการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ที่สามารถแก้ปัญหา หรือทำความเข้าใจสถานการณ์ หรือการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น หรือสังคมนั้น	- ถูกนำไปใช้เป็นนโยบายระดับจังหวัดหรือประเทศอย่างเป็นรูปธรรม	- ได้รับรางวัลจากองค์กรที่ได้รับ การยอมรับในระดับนานาชาติ

แนวทางการดำเนินงานและการจัดเตรียมเอกสารงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

1. การมีส่วนร่วมและการยอมรับของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย

การกำหนดปัญหา การดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหา หรือส่งเสริมกิจกรรม

1.1 บุคลากรที่มีส่วนร่วมของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย

ผู้นำชุมชน เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มและชมรมต่าง ๆ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.2 ทรัพยากรที่ชุมชนร่วมให้การสนับสนุน

วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ บุคคล ภูมิปัญญา หรืองบประมาณ เป็นต้น

1.3 กระบวนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย

รูปแบบการมีส่วนร่วมมีได้หลายรูปแบบ เช่น ชักชวนให้คนในชุมชนเป็นผู้ร่วมปฏิบัติ จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม หรือสร้างจิตสำนึกในการแก้ปัญหาให้กับชุมชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน

1.4 กระบวนการที่ทำให้ท้องถิ่นและสังคมเป้าหมายยอมรับ

สร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของตน การใช้ผลงานในอดีต การแสดงความพร้อมในการดำเนินงาน การแสดงความตั้งใจและความเสียสละ การทำงานเป็นทีม หรือจัดกิจกรรมเพื่อแสดงการมีส่วนร่วมของคณะผู้บริหารของหน่วยงานในการร่วมลงพื้นที่กับผู้นำชุมชน

2. สภาพการณ์ของท้องถิ่นและสังคมก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การประเมินสถานการณ์ของพื้นที่ที่ดำเนินการ ทั้งในด้านปัญหา ทรัพยากร สิ่งสนับสนุน โอกาสและความเป็นไปได้ในการดำเนินงานที่จะบรรลุวัตถุประสงค์

2.1 การเลือกพื้นที่ในการทำงาน

2.2 กระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อมูลบริบทพื้นที่

2.3 วิธีการคัดเลือก/ระบุปัญหาหรือความต้องการของชุมชน (Problem Identification)

หลักการเลือกและระบุประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขมีดังนี้

(1) ประเด็นปัญหานั้นจะต้องมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม หรือ วัฒนธรรม ในท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย

(2) ประเด็นปัญหานั้นสามารถนำไปสู่การสังเคราะห์แนวทางต้นแบบการแก้ปัญหา (Model) ที่คาดว่าจะสามารถขยายผลให้กับชุมชนอื่นได้

(3) ประเด็นปัญหานั้นมีต้นทุนเดิมของชุมชนซึ่งอาจเป็นอัตลักษณ์ ทรัพยากรที่โดดเด่น และองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในพื้นที่นั้น

(4) ประเด็นปัญหามาจากความต้องการหรือความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข กรณีที่ท้องถิ่นและสังคมเป้าหมายมีหลายประเด็นปัญหา ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการอาจจัดเวทีเชิญชุมชนเพื่อเข้าร่วมในการคัดเลือกประเด็นปัญหาโดยใช้หลักวิชาการในการคัดเลือกซึ่งอาจใช้เกณฑ์พิจารณาคัดเลือกจากระดับความรุนแรงและความเร่งด่วนของแต่ละปัญหา การคาดการณ์ระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการทำงาน

2.4 กระบวนการวิเคราะห์สภาพการณ์ของพื้นที่/ ชุมชนก่อนการเปลี่ยนแปลง (Situation Analysis)

เก็บและรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายเพื่อนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพและสาเหตุของปัญหา แล้วจึงสังเคราะห์แนวทางในการแก้ปัญหา ข้อมูลที่จะรวบรวมประกอบด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาของพื้นที่และการดำรงอยู่ของสภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงนั้น ข้อมูลต่าง ๆ เช่น บัญชีครัวเรือน การจัดตั้งกลุ่ม องค์ความรู้ และภูมิปัญญา เป็นข้อมูลตั้งต้นที่สนับสนุนหรือนำไปวิเคราะห์ได้ และเพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาของพื้นที่เป้าหมาย ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการจะต้องทบทวนสภาพการณ์ของพื้นที่ โดยอาจทบทวนวรรณกรรม เช่น บทความ รายงาน สื่อสิ่งพิมพ์ วิดีทัศน์ สื่อดิจิทัล ฯลฯ หรือการจัดเวทีเสวนากับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการจะแลกเปลี่ยนข้อมูล ในการจัดเวที ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการควรอธิบายกรอบแนวคิดการทำงาน ชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะชุมชนจะได้รับ

3. กระบวนการที่ทำให้ท้องถิ่นและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในพื้นที่ที่จะต้องถูกออกแบบมาจากข้อมูลบริบทของพื้นที่ที่เป็นจริง และต้องผ่านการวิเคราะห์กับสังเคราะห์ร่วมกันของคณะทำงานและชุมชนในท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย กระบวนการเหล่านี้ เช่น การนำปัญหาในชุมชนมาเป็นโจทย์ และร่วมวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการหรือกิจกรรมที่จะหนุนเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมในชุมชน เช่น กิจกรรมการดำเนินงานแก้ไขปัญหาชุมชนร่วมกัน การสร้างกฎหรือกติการ่วมกันเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน เป็นต้น

3.1 กระบวนการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลง

ควรเริ่มจากการสร้างความตระหนักรู้ การปรับแนวคิด (Mind set) การใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม ให้ชุมชนในท้องถิ่นและสังคมกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กระบวนการที่ใช้ต้องเป็นกระบวนการที่ชุมชนในท้องถิ่นและสังคมเป้าหมายปฏิบัติตามได้ง่ายและมีความยืดหยุ่น

3.2 วิธีการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลง

วิธีการสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับห้องปฏิบัติการ ภาคสนาม และการทำงานในพื้นที่ มีหลายวิธี เช่น การทดลอง การสาธิต การถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างจิตสำนึก การให้คำปรึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ การศึกษาดูงาน เป็นต้น

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการ

ควรมีหลากหลายและต้องเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสภาพปัญหา เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและองค์ความรู้กับชุมชน การจัดเวที การจัดทำและเผยแพร่สื่อสิ่งที่เป็นองค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ หนังสือ คู่มือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

3.4 ข้อมูลที่ต้องใช้ก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลง

- (1) ปัญหาของพื้นที่ที่ได้รับการแก้ไข
- (2) ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายรวมกลุ่มกันและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- (3) เกิดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่และจัดการโดยชุมชน
- (4) มีการนำต้นแบบการแก้ไขปัญหาไปขยายผลหรือนำไปต่อยอดในท้องถิ่นและสังคมอื่น

ข้อมูลสำหรับวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงควรเป็นข้อมูลเชิงลึก (In Depth) ซึ่งอาจได้จาก

- การสำรวจบริบทชุมชนซึ่งได้จากเวทีระดมความเห็นร่วมกับชุมชนในกระบวนการคัดเลือก

ปัญหา และ

- ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานในพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายของท้องถิ่น

และจังหวัด

4. ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

4.1 ความรู้ หรือความเชี่ยวชาญของผู้ขอกำหนดตำแหน่งวิชาการ

ควรต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตนเองเป็นหลัก และความรู้และความเชี่ยวชาญนั้นจะต้องตรงหรือสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย หรือถ้ามีศาสตร์หลายด้านผู้ขอแต่ละศาสตร์จะต้องร่วมกันพิจารณาว่าจะต้องมีการบูรณาการศาสตร์อย่างไร เพื่อแก้ปัญหา พัฒนา หรือสร้างการเปลี่ยนแปลงชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งต้องการศาสตร์ และวิธีการที่ซับซ้อน

นอกจากนี้ จะสร้างให้พื้นที่เกิดการยอมรับได้นั้น ผู้ยื่นขอควรมีทักษะสำหรับการลงไปทำงานในพื้นที่และต้องเข้าใจบริบทพื้นที่ทั้งด้านประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต มีความยืดหยุ่นสูงในการเดินทางเข้าพื้นที่ มีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีทักษะในการจัดการความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น และเปิดใจที่จะเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน

4.2 ความรู้หรือความเชี่ยวชาญของชุมชนในพื้นที่

ผู้ขอควรสนับสนุนให้ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องเปิดใจที่จะรับความรู้ใหม่ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ความถนัด ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญมาร่วมขับเคลื่อนงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม ผู้ดำเนินงานอาจแบ่งกลุ่มตามความเชี่ยวชาญของชุมชน เพื่อแสดงศักยภาพของชุมชนได้อย่างเต็มความสามารถ

5. การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว

ผลลัพธ์หรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม จะสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกซึ่งอาจปรากฏในด้านต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

5.1 ด้านการศึกษา ผลการดำเนินงานนำไปสู่การจัดการศึกษาตลอดชีวิตของทุกกลุ่มวัย ในท้องถิ่น และสังคมที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทชุมชน รวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เกิดต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น

5.2 ด้านศิลปวัฒนธรรม นำไปสู่การสืบสาน อนุรักษ์และฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณี ของชุมชน และสร้างการตระหนักถึงคุณค่า ความเชื่อและความศรัทธา และทำให้เกิดกิจกรรม ประเพณีและมีการประยุกต์ต่อยอดในชุมชนและมีคนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมในกิจกรรม

5.3 ด้านสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้น เช่น การส่งเสริมจิตสำนึก ในการหวงแหนป่าทำให้พื้นที่สีเขียวในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น มีกลุ่มสมาชิกในชุมชนดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม ปริมาณสัตว์ทะเลเพิ่มมากขึ้นจากการอนุรักษ์และการจัดการแหล่งอาหารตามธรรมชาติ ระยะเวลาการกัดเซาะ ชายฝั่งลดลงจากนวัตกรรมการจัดการชุมชนและนวัตกรรมการป้องกันคลื่น ดัชนีคุณภาพอากาศดีขึ้น การลดปริมาณขยะในชุมชน เป็นต้น

5.4 ด้านเศรษฐกิจ ผลจากการดำเนินงานสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจเกิดขึ้นในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับหน่วยงาน หรือระดับประเทศ การเปลี่ยนแปลงที่เป็นเชิงบวกในด้านเศรษฐกิจอาจวัดและประเมินได้จาก อัตราการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น การยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ผลผลิตมวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น รายได้ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5.5 ด้านสังคม ผลจากการดำเนินงานสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชน มีการรวมกลุ่มทั้งในรูปของกลุ่มบุคคลหรือนิติบุคคล ชุมชนมีเครือข่ายเพิ่มขึ้น ปัญหาอาชญากรรมในชุมชนลดลง จำนวนผู้ติดยาเสพติดลดลง จำนวนคนยากจนลดลง ประชากรกลุ่มเปราะบางได้รับการช่วยเหลือและเข้าถึงบริการสาธารณสุขมากขึ้น ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นต้น

5.6 ด้านสุขภาพ ผลการดำเนินงานมีส่วนในการยกระดับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพในพื้นที่ เกิดระบบการจัดการสุขภาพของท้องถิ่นและสังคมในการเตรียมพร้อมรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ เกิดชุมชนต้นแบบในการจัดการตนเองเพื่อรองรับสังคมสูงวัย เป็นต้น

5.7 ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ ผลการดำเนินงานมีส่วนในการกำหนดแผนงาน นโยบายของหน่วยงานในพื้นที่ในระดับชุมชนถึงระดับประเทศ เช่น ธรรมนูญชุมชน นโยบายสาธารณะ เป็นต้น

6. การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากความรู้หรือความเชี่ยวชาญจากสาขาของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

งานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคมสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ได้ ผู้ยื่นขอ กำหนดตำแหน่งวิชาการควรออกแบบแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งคาดการณ์ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง และออกแบบวิธีการติดตามและประเมินผลลัพธ์ที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้น ทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้ยื่นขอ กำหนดตำแหน่งวิชาการควรคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ข้อมูลที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง

ผู้ยื่นขอ กำหนดตำแหน่งวิชาการจะต้องเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง โดยต้องแสดงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างและหลังจากการดำเนินงานเสร็จสิ้น ทั้งข้อมูลในเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น องค์ความรู้ในการแก้ปัญหาชุมชน ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น จำนวนการรวมกลุ่ม สุขภาวะของกลุ่มเป้าหมาย สภาพแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น การกำหนดนโยบาย/แผนงานพัฒนาท้องถิ่นหรือจังหวัดซึ่งมีการนำผลที่ได้จากงานไปบรรจุในแผนพัฒนาพื้นที่ ผลที่ได้จากงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคมสามารถจำแนกตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นได้ ดังนี้

1) ผลผลิต (Output) ต้องเป็นผลที่เกิดจากการออกแบบโครงการวิชาการ ด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคมของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งวิชาการ ผลผลิตนี้จะต้องเกิดขึ้นทันทีที่โครงการดำเนินการเสร็จสิ้น ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการดำเนินงาน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เช่น โครงการถูกออกแบบผลผลิตสำคัญคือ เกิดเครือข่ายในพื้นที่ ดังนั้นทันทีที่โครงการนี้เสร็จสิ้น จะต้องเกิดเครือข่ายในพื้นที่

2) ผลลัพธ์ (Outcome) เป็นผลสำเร็จที่เกิดจากการนำผลผลิต (Output) ไปต่อยอด การเปลี่ยนรูปของผลผลิตไปสู่รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน ส่งผลทำให้ระดับความรู้ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม การปฏิบัติหรือทักษะ ของผู้ใช้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือการเคลื่อนผลผลิตไปสู่กิจกรรมที่ต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change) ที่ปรากฏชัด และมีคุณค่าในด้าน การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ ทั้งที่วัดในเชิงปริมาณได้และเชิงคุณภาพ เช่น การสร้างสรรค์ของคนในชุมชน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนหรือเป็นต้นแบบสำหรับชุมชนอื่น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้รับการขับเคลื่อนไปสู่กระบวนการสร้างเป็นกฎระเบียบหรือธรรมนูญสุขภาพชุมชน ผู้ที่เข้าร่วมการอบรมหรือเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ได้นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติของตนเองหรือครอบครัว เป็นต้น

3) ผลกระทบ (Impact) เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงตามผลลัพธ์ (Results of the Change) ซึ่งวัดได้อย่างชัดเจนและมีหลักฐานปรากฏชัด (Evidence-Based) ในด้าน การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือผลสำเร็จระยะยาวที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์โดยผ่านกระบวนการ การสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement Activities) และมีเส้นทางของผลกระทบ (Impact Pathway) ทั้งที่วัดในเชิงปริมาณได้และเชิงคุณภาพ ผลกระทบอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ทางตรง และทางอ้อม ทั้งที่คาดการณ์และไม่ได้คาดการณ์ให้เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผลลัพธ์จาก งานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม และอีกส่วนอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งอยู่เหนือการ ควบคุมของงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นควรปรากฏแก่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเพิ่มรายได้ การส่งออก การจ้างงาน และการลดต้นทุนของภาคธุรกิจและ การจ้างงานใหม่ จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่หรือผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดลดลง เป็นต้น

6.2 การเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้มีส่วนร่วมโครงการ

การทำงานวิชาการรับใช้ท้องถิ่นและสังคมสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในโครงการ ได้ดังนี้

- 1) คณะทำงาน มีนักวิชาการเชิงพื้นที่รุ่นใหม่ การเกิดองค์ความรู้หรือทรัพย์สินทางปัญญา
- 2) สถาบันอุดมศึกษา อาจมีการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์ โครงสร้างการบริหารและจัดสรรงบประมาณเพื่อหนุนเสริมให้เกิดงานวิชาการรับใช้ท้องถิ่นและสังคมมากขึ้น เกิดเครือข่ายทำงานร่วมกับท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือสถาบันอุดมศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- 3) ชุมชนและท้องถิ่น เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ ชุมชนตระหนักและรับรู้ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในชุมชน เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการทำงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคมร่วมกันที่ส่งผลกระทบเชิงบวกกับท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือสำหรับประเมินผลงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม ควรมีหลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินผลได้ครอบคลุมในทุกมิติและต้องสอดคล้องกับบริบทปัญหาของชุมชน ตัวอย่างเครื่องมือ เช่น การใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคม (**SIA: Social Impact Assessment**) หรือประเมินผลตอบแทนทางสังคม (**SROI: Social Return On Investment**) หรืออาจจะประเมินผลจากหลักฐานเชิงประจักษ์ หลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์ หลักฐานที่แสดงการต่อยอดขยายผลของชุมชน ภาพจากสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ภาพถ่ายกิจกรรมและการดำเนินงาน เอกสารรายงานโครงการ เอกสารราชการ การประกาศเกียรติคุณหรือรางวัล เป็นต้น (การวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคม หรือการประเมินผลตอบแทนทางสังคม ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และต้องการงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ)

7. แนวทางการติดตาม และธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

กระบวนการทำงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคมจะต้องมีองค์ประกอบครบทั้ง 7 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบจะต้องสัมพันธ์และสอดคล้องซึ่งกันและกัน จึงจะนำไปสู่เป้าหมายของงานที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกให้เกิดขึ้นกับพื้นที่และยั่งยืนได้ ดังนั้นในข้อนี้ ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการจะต้องอธิบายแนวทางที่จะธำรงรักษา การขยายผล หรือการปรับปรุงพัฒนา การแสวงหาผู้ขับเคลื่อนรุ่นใหม่ บรรจุการดำเนินงานให้เป็นการดำเนินงานประจำเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกและเกิดความยั่งยืนในการสร้างความยั่งยืนให้กับท้องถิ่นและสังคมให้ได้นั้น ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการสามารถออกแบบแนวทางได้หลายวิธี ดังนี้

7.1 พัฒนานักวิชาการชุมชน

โดยให้มีส่วนร่วมในการทำงาน สามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหา เก็บข้อมูล หรือวิทยากรชุมชน เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้หรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน

7.2 สร้างต้นแบบการแก้ปัญหาในท้องถิ่นหรือสร้างแหล่งเรียนรู้

โดยอาศัยปราชญ์ท้องถิ่นหรือผู้รู้เป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการควรออกแบบให้ท้องถิ่นเป็นผู้บริหารและจัดการต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะสร้างความยั่งยืนได้

7.3 การหนุนเสริมด้วยโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เช่น การร่วมงานประเพณี วัฒนธรรม และกิจกรรมต่าง ๆ การเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้กับนักศึกษา การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันอุดมศึกษา หรือการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อขยายแนวคิดและหาแนวร่วม เป็นต้น ผู้ยื่นขอกำหนดตำแหน่งวิชาการควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมภายในท้องถิ่น เพื่อยกระดับศักยภาพของชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องและนำไปสู่ความยั่งยืน

7.4 การส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด เพื่อสร้างรายได้และเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ท้องถิ่นได้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

กิจกรรมทางการตลาดมีได้หลากหลาย เช่น การพัฒนาตราสินค้า การออกจำหน่ายสินค้าและบริการ การเข้าร่วมจัดนิทรรศการ และการจัดทำสื่อส่งเสริมการตลาดในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้ขอกำหนดตำแหน่งวิชาการ สามารถจัดทำเอกสารผลงานที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 7 ขั้นตอนการทำงาน ผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ขอกำหนดตำแหน่งวิชาการ อาจแสดงหลักฐานเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับผลงาน เช่น รูปภาพ หรือการบันทึกเป็นวิดีโอ ภาพยนตร์ แอปเสียง เป็นต้น

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม ทำได้โดยการจัดเวที นำเสนอผลงานในพื้นที่หรือการเปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่ และจะต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณะ อย่างกว้างขวาง ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับผลงาน โดยการเผยแพร่นั้นจะต้องมีการบันทึกเอกสารหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิงได้ หรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

แนวทางการเผยแพร่ มีดังนี้

1. การจัดเวทีแสดงข้อมูลและแสดงผลการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการดำเนินงานวิชาการด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคมนั้น
2. การเปิดพื้นที่เรียนรู้ ให้บุคคลภายนอกเข้ามาเยี่ยมชม ศึกษาดูงาน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งการจัดการพื้นที่ดำเนินการโดยชุมชนซึ่งเป็นผลลัพธ์จากงานวิชาการรับใช้ท้องถิ่นและสังคม
3. การเผยแพร่ผลงานในรูปแบบหนังสือ วิทยุทัศน์ หรือ หนังสือเสียง โดยอาจจัดพิมพ์หรือเผยแพร่แบบอิเล็กทรอนิกส์
4. การเผยแพร่ผลงานในรูปแบบของข่าวสารต่อสาธารณะผ่านสื่อมวลชน และสื่อในสังคมออนไลน์ หรือผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน

องค์ประกอบการข้อกำหนดตำแหน่งวิชาการ

1. คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

- ป.ตรี 6 ปี

- ป.โท 4 ปี

- ป.เอก 1 ปี และพ้นระยะทดลองการปฏิบัติงาน

* กรณีเคยเป็นอาจารย์พิเศษ สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง สามารถนำเวลามาคำนวณได้ 3/4 ส่วน

* คุณสมบัติเพิ่ม นำเวลามารวมคำนวณตามสัดส่วนของระยะเวลาที่กำหนด

2. ผลการสอน ต้องมีชั่วโมงสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรเทียบค่าได้ ไม่น้อยกว่า 3 นก.

- ความสามารถในการสอน

- เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินการสอน

(คุณภาพตามเอกสารแนบท้ายประกาศฯ)

3. ผลงานทางวิชาการ

- ประเภททั่วไป หรือ
- เฉพาะด้าน

4. จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

4.1 ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

- ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตน ไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น
- **ไม่สร้างข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันไม่มีอยู่จริง (fabrication)**
- **ไม่บิดเบือนข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (falsification)**
- ไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับ
- ไม่คัดลอกข้อความใด ๆ จากผลงานเดิมของตน โดยไม่อ้างอิงผลงานเดิมตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่

จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ (ต่อ)

- 4.2 ต้องอ้างอิงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเอง เพื่อแสดงหลักฐานของการค้นคว้า
- 4.3 ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิ ส่วนบุคคลของผู้อื่นหรือสิทธิมนุษยชน
- 4.4 ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ปราศจากอคติ และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการศึกษาหรือวิจัย โดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่ขยายข้อค้นพบโดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ
- 4.5 ต้องนำผลงานทางวิชาการไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย
- 4.6 หากผลงานทางวิชาการมีการใช้ข้อมูลจากการทำการวิจัยในคนหรือสัตว์ ผู้ขอจะต้องยื่นหลักฐานแสดงการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ

จำนวนและคุณภาพผลงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

ระดับตำแหน่ง	จำนวน (ชิ้น)	ระดับคุณภาพ	วิธีพิเศษ
ผศ.	1	B	B
รศ.	2 (วิธีที่ 1)	B	A
	1 (วิธีที่ 2)	A	-
ศ.	2 (วิธีที่ 1)	A	A+
	1 (วิธีที่ 2)	A+	-

เกณฑ์ตัดสิน วิธีปกติ คะแนนเสียงข้างมาก

เกณฑ์ตัดสิน วิธีพิเศษ คะแนนเสียงเอกฉันท์

เกณฑ์ความรู้เพิ่มเติม

1. ผลงานใด ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา อบรม นำมาใช้ไม่ได้ เว้นแต่
 - มีหลักฐานว่าได้ทำงานศึกษาขยายผลต่อจากเรื่องเดิม
 - ปรากฏความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัด
(ให้พิจารณาเฉพาะผลการศึกษาหรือวิจัยที่เพิ่มขึ้นจากเดิมเท่านั้น)
2. ผลงานทุกประเภทต้องมีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์
3. ต้องแสดงหลักฐานการผ่านการประเมินจาก peer reviewer ที่มาจากหลากหลายสถาบัน
4. กรณี รศ. และ ศ. ผลงานทุกประเภทต้องเป็นผลงานหลังการได้รับการแต่งตั้ง ผศ. หรือ รศ. แล้วแต่กรณี
เว้นแต่ถ้าจะใช้ต้องเป็นผลงานที่เผยแพร่ไม่เกิน 5 ปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง ผศ. หรือ รศ. แล้วแต่กรณี

5. ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงาน

- จากบัญชีรายชื่อ กกอ. มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับสาขาและผลงาน
- กรณีไม่สามารถแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อ กกอ. ต้องเสนอขอ กกอ.
- ไม่เป็นและไม่เคยเป็นบุคลากรในสังกัด กรณีจำเป็นแต่งตั้งได้ไม่เกิน 1 คน ต้องชี้แจง กกอ.
- ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ

6. ผลการประเมิน

- ผลการประเมินไม่เอกฉันท์ต้องประชุมผู้ประเมิน สรุปผลโดยเสียงข้างมาก
- ผลประเมินเอกฉันท์ หากไม่ยากประชุมต้องกำหนดในข้อบังคับ
- กรณี ศ. ต้องประชุมทุกกรณี

7. สรุปผลการประเมินจาก กพว. เสนอ สภาวิชาการ (แล้วแต่) และสภามหาวิทยาลัย

- อนุมัติ กรณี ผศ. และ รศ. ให้อธิการบดีออกคำสั่งแต่งตั้ง และแจ้ง กกอ. พร้อมเอกสารประกอบ ภายใน 30 วัน
- กรณี ศ. เมื่ออนุมัติแล้วให้เสนอ กกอ. ให้ความเห็นเพื่อเสนอโปรดเกล้าฯ

8. ผลงานวิชาการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ หากมีข้อพิสูจน์ภายหลังว่าได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ หรือถูกอ้างอิงอย่างแพร่หลาย สามารถนำมาขอใหม่ได้
9. ผลงานวิชาการรับใช้ท้องถิ่นและสังคมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ หากมีการพัฒนาต่อจนพิสูจน์ได้ว่า ก่อให้เกิดการ พัฒนาชุมชน สังคม องค์กรภาครัฐ หรือ องค์กรภาคเอกชน หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายระดับจังหวัด หรือประเทศ สามารถนำมาขอใหม่ได้
10. การแต่งตั้งโดยใช้ผลงานวิชาการเฉพาะด้าน ต้องแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญของผู้ขอ เช่น
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม) สาขาวิชาปฐพีศาสตร์
 - รองศาสตราจารย์ (ด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม) สาขาวิชากฎหมายมหาชน
 - ศาสตราจารย์ (ด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม) สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

การขอทบทวนผลการประเมินผลงานวิชาการ

- ขอทบทวนได้ไม่เกิน 2 ครั้ง
- ทบทวนเฉพาะผลงานเดิมที่ไม่ผ่านเกณฑ์
- ต้องเป็นเหตุผลทางวิชาการ
- ยื่นเรื่องภายใน 90 วัน นับแต่วันรับทราบมติ
- ครั้งแรก ใช้กรรมการชุดเดิมพิจารณา
- ครั้งที่ 2 แต่งตั้ง กรรมการเพิ่ม 2-3 คน

ทนทวนครั้งที่ 1

รับทราบมติ

90 วัน

สภาฯ

กพว.

มีเหตุผลทางวิชาการ

กปว.

ไม่มีเหตุผลทางวิชาการ

ผลการทบทวน

ทนทวนครั้งที่ 2

รับทราบมติ

90 วัน

สภาฯ

กพว.

มีเหตุผลทางวิชาการ

กปว.+ 2,3

ไม่มีเหตุผลทางวิชาการ

ผลการทบทวน

บทลงโทษ

การทำผิดจรรยาบรรณและจรรยาบรรณทางวิชาการ

- งดพิจารณาการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในครั้งนั้น
- ดำเนินการทางวินัย
- ห้ามเสนอขอกำหนดตำแหน่งวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี นับจากวันที่สภาฯ มีมติ
- หากตรวจพบภายหลังการแต่งตั้ง ให้สภาฯ ถอดถอน ดำเนินการทางวินัย ห้ามเสนอขอฯ ไม่น้อย 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี